

Täysistunto

Tiistai 24.10.2017 klo 13.59—19.29

12. Hallituksen esitys eduskunnalle yhdistelmärangaistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 268/2016 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 9/2017 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

19.24 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Suomalainen rangaistusjärjestelmä, erityisesti oikeuslaitoksen tulkitsemana, on monelle tavalliselle kansalaiselle käsittämätön ymmärrettäväksi. Suomalaisen on vaikea ymmärtää sitä, miten rikollinen voi olla ensikertalainen monta kertaa, jos vain jää harvakseltaan kiinni rikoksista. Tämän takia kaikki toimet, mitä me lainsäätäjinä voimme tehdä sen eteen, että rangaistukset vastaisivat edes välttävästi kansalaisen oikeustajua, ovat suositeltavia. Valitettavasti oikeuslaitoksella olisi paljon pettävää meidän lainsäätäjien tahdon tulkitsemisessa, mutta siihen tulkintaan me emme täällä voi vaikuttaa.

Nyt hallitus on esittämässä uudenlaista rangaistusta, joka koostuisi ehdottomasta vankeudesta ja sen jälkeisestä valvonta-ajasta. Tämä rangaistus tuomittaisiin vakavan rikoksen uusijalle, jota on pidettävä erityisen vaarallisena toisen hengelle, terveydelle tai vapaudelle. On tietysti hyvä, että hallitus noteeraa tarpeen pitää vaaralliset rikoksen uusijat pois tekemästä rikoksia, mutta on kysyttävä, mihin me tarvitsemme uusia rangaistusmuotoja valvonta-aikoiheen, kun voisimme samalla vaivalla pitää näitä vaarallisia rikollisia riittävän kauan vankilassa.

19.25 **Ville Tavio ps:** Arvoisa puhemies! Tuo edustaja Mäkelän esittämä huomio suomalaisen rangaistusjärjestelmän tietystä epäjohtonmukaisuudesta on aika merkittävä, ja tämä liittyy osaltaan siihenkin, että hallituksen teettämässä kansan yleinen oikeustaju -selvityksessä kävi ongelmalliseksi juuri se, että keskiverto ihminen ei ehkä Suomessa edes miellä sitä, että ei niitä rangaistuksia, mitä uutisoidaan, istuta kokonaan vankilassa. Eli kun puhutaan ehdottomasta vankeusrangaistuksesta, niin ei sitä siellä vankilassa koko aikaa useinkaan olla.

Tässä tapauksessa tämä uudistus kuitenkin koskee sellaisia kaikkein vakavimpia rikoksia, joissa tämä koko aika toisinaan sitten istutaankin kokonaan vankilassa, ja tätä nykyistä rangaistuksen kärsimistä kokonaan ehdottomassa vankeudessa käytetään aika harvoin. Se on valitettavaa, miten sekin on jäänyt sellaiseksi, ei ihan voi sanoa, että lain kuolleeksi kir-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

jaimeksi, tämmöisissä hyvin, hyvin harvoissa vakavissa yksittäistapauksissa. Siinä mielessä on valitettavaa, että tämä hallituksen nyt esittämä valvonta-aika tähän lisäksi jää samoin torsoksi kuin tuo aikanaan säädetty koko rangaistusajan kärsiminen vankilassa. Mutta kuitenkin tämä on suotavaa, että voidaan mahdollistaa myös koko rangaistusajan jälkeinen valvonta. Ja tässähän perustuslakivaliokuntakin pohti tätä, miten tämä sitten on rikosoikeusjärjestelmän kanssa sopusoinnussa, ja se oli siinä rajoilla ehkä, mutta onneksi tässä enemmistö nyt kuitenkin päätyi hyvään ratkaisuun ottaa tämä käyttöön.

19.27 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Tämä on juurikin näin kuin edustaja Tavio sanoi, että eräs käsittämätön asia on se, että käytännössä seuraamus rikoksesta voi olla aivan eri kuin tuomio. Näissä käytetään useinkin perusteena, vähintään rivien välistä luettuna, sitä, että ihmisten pitäminen vankilassa olisi kallista. Tämä ei kuitenkaan ole mielestäni ollenkaan järkevä tai uskottava peruste, koska yhteiskunnan on rangaistava rikoksista lakien mukaan. Ei voi käyttää perusteena sitä, että rankaiseminen tulee liian kalliiksi — kaikkiin muihinkin yhteiskunnan lakisääteisiin velvoitteisiin sen rahan on vain löydyttävä.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 268/2016 vp sisältyvät 1.—12. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.